

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (tizedik tanács)

2019. január 23. *

„Előzetes döntéshozatal – Munkavállalók szabad mozgása – Egyenlő bánásmód – Jövedelemadók – Társadalombiztosítási járulékok – Olyan munkavállaló, aki a naptári év során elhagyta a foglalkoztatása szerinti tagállamot – Az időarányos szabálynak a járulékokra vonatkozó levonáscsökkentésre történő alkalmazása”

A C-272/17. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia legfelsőbb bírósága) a Bírósághoz 2017. május 18-án érkezett, 2017. május 12-i határozatával terjesztett elő a

K. M. Zyla

és

a **Staatssecretaris van Financiën**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (tizedik tanács),

tagjai: K. Lenaerts, a Bíróság elnöke, a tizedik tanács elnökeként eljárva, F. Biltgen és E. Levits (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2018. május 30-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- K. M. Zyla képviseletében S. C. W. Douma egyetemi oktató,
 - a holland kormány képviseletében M. L. Noort és M. K. Bulterman, meghatalmazotti minőségben,
 - az Európai Bizottság képviseletében M. van Beek és M. Kellerbauer, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2018. július 11-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: holland.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 45. cikk értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a K. M. Zyla és a Staatssecretaris van Financiën (pénzügyi államtitkár, Hollandia) között a K. M. Zyla által fizetendő társadalombiztosítási járulékokra vonatkozó időarányos levonáscsökkentés összegének meghatározása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.) 3. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Ezt a rendeletet a következő szociális biztonsági ágakra vonatkozó valamennyi jogszabályra kell alkalmazni:

- a) betegségi ellátások;
- b) anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátások;
- c) rokkantsági ellátások;
- d) öregségi ellátások;

[...]”

- 4 E rendelet 4. cikke így rendelkezik:

„E rendelet eltérő rendelkezései hiányában az e rendelet hatálya alá tartozó személyeket bármely tagállam jogszabályai szerint ugyanolyan jogok illetik meg, és ugyanolyan kötelezettségek terhelik, mint az adott tagállam állampolgárait.”

- 5 Az említett rendelet 5. cikke a) pontjának szövege a következő:

„E rendelet eltérő rendelkezései hiányában, és a megállapított különös végrehajtási rendelkezések fényében a következőket kell alkalmazni:

- a) ha az illetékes tagállam jogszabályai szerint a szociális biztonsági ellátások és egyéb jövedelmek kézhezvétele meghatározott jogkövetkezményekkel jár, az ilyen jogszabályok vonatkozó rendelkezéseit ugyancsak alkalmazni kell az olyan egyenértékű ellátások kézhezvételére, amelyeket egy másik tagállam jogszabályai alapján szereznek, illetve egy másik tagállamban szerzett jövedelemre;”

- 6 A 883/2004 rendeletnek „Az alkalmazandó jogszabályok meghatározása” című II. címe tartalmazza a 11. cikket, amely így rendelkezik:

„(1) Az e rendelet hatálya alá tartozó személyekre csak egy tagállam jogszabályai alkalmazandóak. E jogszabályokat e cím rendelkezései szerint kell meghatározni.

[...]

(3) A 12–16. cikke is figyelemmel:

- a) a munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként egy tagállamban tevékenységet folytató személyek az adott tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartoznak;

[...]

- e) az a)–d) pont hatálya alá nem tartozó bármely személyre a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai vonatkoznak [...].”

A holland jog

- 7 A Wet op de inkomstenbelasting 2001 (a jövedelemadóról szóló 2001. évi törvény) 8.1. cikke szerint a jövedelemadót és a társadalombiztosítási járulékokat az adóhatóságok olyan levonás útján szedik be, amelyet e cikk együttesnek minősít. A valamely személy által fizetendő „együttes levonás” teljes összegét úgy kapják meg, hogy össze kell adni a munkaviszonyból és az egyéb forrásokból – mint az ingatlanból és a megtakarításokból – származó jövedelmek utáni adó összegét és a társadalombiztosítási járulékok összegét. Az említett cikk előírja, hogy az „együttes levonás” mértéke az a mérték, amely az első sávra vonatkozó adómérték és az alkalmazandó járulékok mértékeinek összegéből következik. E törvény azt is előírja, hogy ezen „együttes levonás” összege csökkenthető, ugyanezen cikk értelmében pedig az „együttes levonáscsökkentés” alatt a jövedelemadóra vonatkozó levonáscsökkentés teljes összegének és a társadalombiztosítási járulékokra vonatkozó csökkentés összegének együttesét kell érteni.
- 8 A jövedelemadóról szóló 2001. évi törvény 8.10. cikke értelmében az „általános levonáscsökkentés” minden adóalanyra alkalmazandó. E csökkentés összege 2013-ban 2001 euró volt.
- 9 A társadalombiztosítási járulékokat az Algemene Ouderdomswet (az öregségi biztosításról szóló törvény), az Algemene Nabestaandenwet (a túlélő hozzátartozók biztosításáról szóló törvény) és az Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (a speciális gyógykezelési költségekről szóló törvény) szabályozza. E három biztosítási rendszer biztosítottjainak minősülnek a hollandiai lakóhellyel rendelkező, valamint az itt lakóhellyel nem rendelkező és e tagállamban munkavállalóként végzett tevékenység folytán a jövedelemadó hatálya alá tartozó személyek.
- 10 A Wet financiering sociale verzekeringen (a társadalombiztosítás finanszírozásáról szóló törvény, a továbbiakban: WFSV) 9. cikke így rendelkezik:
- „A fizetendő társadalombiztosítási járulékok a társadalombiztosítási járulékokra vonatkozó, a járulékfizetésre köteles személyre irányadó levonáscsökkentés mértékének megfelelően csökkentett társadalombiztosítási járulékoknak felelnek meg.”
- 11 A WFSV 12. cikke (1) bekezdésének a)–c) pontja meghatározza a társadalombiztosítási járulékokra vonatkozó „általános levonáscsökkentés” részletes szabályait. E rendelkezés (3) bekezdése pontosítja, hogy minden olyan személy jogosult e csökkentésre, aki a teljes naptári év során járulékot fizetett.

- 12 A Regeling Wet financiering sociale verzekeringen (a társadalombiztosítás finanszírozásáról szóló törvény végrehajtásáról szóló rendelet, a továbbiakban: végrehajtási rendelet) 2.6. cikkének a) pontja így rendelkezik:

„Azon személy esetében, aki a naptári év egy részében az elhalálozástól eltérő ok miatt nem köteles járulékokat fizetni, a WFSV 12. cikke (1) bekezdésének a), b) és c) pontja szerinti levonáscsökkentést időarányosan, a naptári éven belüli járulékfizetési kötelezettség időszakával arányos mértékben csökkenteni kell.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 13 A lengyel állampolgár K. M. Zyla 2013. január 1-jétől június 21-ig Hollandiában dolgozott, amely időszakban a holland társadalombiztosítás általános rendszerében rendelkezett biztosítással, és köteles volt megfizetni az ehhez kapcsolódó társadalombiztosítási járulékokat. K. M. Zyla ezt követően Lengyelországba költözött, ahol letelepedett, a 2013. év során pedig semmilyen keresőtevékenységet nem folytatott.
- 14 A 2013. év során Hollandiában végzett munkával K. M. Zyla 9401 euró jövedelemre tett szert. E jövedelemből annak megszerzése helyén jövedelemadó címén 1399 eurót vontak le. Az érintett személy társadalombiztosítási járulékok címén 2928 euró összeget is köteles volt megfizetni. Az ezen évre vonatkozó adókötelezettségének megállapítása során K. M. Zyla hollandiai lakóhellyel rendelkező személyként a nemzeti jogszabályok alapján általános adócsökkentésben részesült mind a jövedelemadó összege, mind pedig a társadalombiztosítási járulékok összege tekintetében. Így a fizetendő jövedelemadóból és társadalombiztosítási járulékokból levonásra került 1254 euró az általános csökkentés címén, valamint 840 euró a munkavállalóknak járó csökkentés címén. A kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy mivel az érintett személy 2013. június 22-től már nem volt köteles társadalombiztosítási járulékokat fizetni, az adóhatóság a végrehajtási rendelet 2.6. cikkének a) pontja alapján azzal az időszakkal arányosan csökkentette az általános levonáscsökkentésnek az e járulékokra vonatkozó részét, amelynek során K. M. Zyla 2013-ban köteles volt járulékokat fizetni.
- 15 Mivel a rechtbank Zeeland-West-Brabant (zeeland-west-brabanti bíróság, Hollandia) elutasította a K. M. Zyla által ezen adómegállapító határozat ellen indított azon keresetet, amelyben azt állította, hogy a végrehajtási rendelet 2.6. cikkének a) pontja olyan eltérő bánásmódot eredményez a belföldi illetőségű és a külföldi illetőségű személyek között, amely a munkavállalók EUMSZ 45. cikkben biztosított szabad mozgásának akadályát képezi, K. M. Zyla megfellebbezte az ítéletet a Gerechtshof 's-Hertogenbosch ('s-hertogenboschi fellebbviteli bíróság, Hollandia) előtt. A fellebbviteli bíróság szintén elutasította az alapeljárás felperesének követeléseit, azzal az indokkal, hogy mivel a felperes Hollandiában csak egy meghatározott időszakban folytatott az EUMSZ 45. cikk értelmében vett keresőtevékenységet, nem tarthat igényt az általános levonáscsökkentés társadalombiztosítási járulékokra vonatkozó részének teljes összegére. A fellebbviteli bíróság azt is megállapítja, hogy az a nemzeti jogszabály, amely az általános levonáscsökkentés összegének e korlátozásáról rendelkezik, nem vezet be semmilyen eltérő bánásmódot, mivel a megítélt csökkentések összegét a járulékfizetés időtartamától, valamint attól teszi függővé, hogy valaki a nemzeti szociális biztonsági rendszerben rendelkezik-e biztosítással, vagy sem.
- 16 Az érintett személy által benyújtott felülvizsgálati kérelem tárgyában eljáró Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia legfelsőbb bírósága) felveti azt a kérdést, hogy a K. M. Zyla esetében alkalmazott részleges levonáscsökkentés összhangban van-e az uniós joggal, különösen pedig a Bíróság ítélkezési gyakorlatával.
- 17 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az EUMSZ 45. cikket lehetne akként értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha a társadalombiztosítási járulékok levonásának csökkentését a járulékfizetésre köteles személy biztosított jogállásának időtartamával arányosan alkalmazzák, ugyanakkor felveti azt a

kérdést, hogy az olyan munkavállalónak, aki az éves jövedelmeit teljes egészében olyan tagállamban szerezte meg, amelyben nem, illetve már nem rendelkezik lakóhellyel, nem kellene-e jogosultnak lennie a levonáscsökkentés társadalombiztosítási járulékokra vonatkozó részének teljes összegére, annak ellenére, hogy e munkavállaló nem rendelkezett egész évben biztosítással e tagállam szociális biztonsági rendszerében.

- 18 E körülmények között a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia legfelsőbb bírósága) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 45. cikket, hogy azzal ellentétes valamely tagállam olyan rendelkezése, amely szerint az a munkavállaló, aki [a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendeletnek (HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 35. o.) az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett változata] vagy a 883/2004 rendelet alapján csak a naptári év egy részében biztosított az érintett tagállam szociális biztonsági rendszerében, a megfelelő biztosítási járulékok megállapítása során az általános társadalombiztosítási járulékcsoökkentésnek csak a biztosítási időszakkal arányos részét veheti igénybe, ha e munkavállaló a naptári év fennmaradó részében nem biztosított az érintett tagállam szociális biztonsági rendszerében, ezen időszakban másik tagállamban rendelkezik lakóhellyel, és (szinte) teljes éves jövedelmét az elsőként említett tagállamban szerezte meg?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 19 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy az EUMSZ 45. cikket akként kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes valamely tagállam azon szabályozása, amely a munkavállaló által fizetendő társadalombiztosítási járulékok összegének megállapítása szempontjából akként rendelkezik, hogy az e járulékokra vonatkozó, a munkavállalót a naptári évre megillető levonáscsökkentés arányos azzal az időszakkal, amelynek során e munkavállaló az említett tagállam szociális biztonsági rendszerében biztosítással rendelkezik, kizárva így az éves csökkentés bármely olyan időszakkal arányos hányadát, amelynek során e munkavállaló nem rendelkezett biztosítással e rendszerben, és más tagállamban rendelkezett lakóhellyel, anélkül hogy ott keresőtevékenységet folytatott volna.
- 20 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a munkavállalók szabad mozgásra vonatkozó jogát gyakorló és a származási államától eltérő tagállamban keresőtevékenységet folytató európai uniós polgár – lakóhelyétől vagy állampolgárságától függetlenül – az EUMSZ 45. cikk hatálya alá tartozik (2018. március 7-i DW ítélet, C-651/16, EU:C:2018:162, 18. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 21 A fentiekből következik, hogy K.M. Zyla helyzete – aki lengyel állampolgár, és aki Hollandiába költözött azért, hogy ott 2013. január 1-jétől június 21-ig keresőtevékenységet folytasson – az EUMSZ 45. cikk hatálya alá tartozik.
- 22 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik az is, hogy az EUM-Szerződés személyek szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseinek összessége annak megkönnyítését szolgálja, hogy az uniós polgárok az Unió egész területén bármilyen keresőtevékenységet folytathassanak, és e rendelkezésekkel ellentétes minden olyan intézkedés, amely e polgárokat hátrányosan érintheti, amennyiben másik tagállam területén kívánnak keresőtevékenységet folytatni (2018. március 7-i DW ítélet, C-651/16, EU:C:2018:162, 21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 23 Így az olyan rendelkezések, amelyek valamely tagállam állampolgárát megakadályozzák abban, vagy visszatartják attól, hogy szabad mozgáshoz való jogát gyakorolva elhagyja származási országát, e szabadság akadályát képezik, még abban az esetben is, ha azok az érintett munkavállalók állampolgárságától függetlenül alkalmazandók (2006. február 16-i Rockler ítélet, C-137/04, EU:C:2006:106, 18. pont; 2006. február 16-i Öberg ítélet, C-185/04, EU:C:2006:107, 15. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 24 E tekintetben emlékeztetni kell arra, mint azt a holland kormány is tette az írásbeli észrevételeiben, hogy az EUMSZ 45. cikkben szabályozott egyenlő bánásmód elve nem csupán az állampolgárságon alapuló, nyílt hátrányos megkülönböztetést tiltja, hanem a hátrányos megkülönböztetés valamennyi leplezett formáját is, amelyek egyéb megkülönböztető ismérvek alkalmazásával valójában ugyanahhoz az eredményhez vezetnek. Hacsak nem igazolják objektív okok és nem arányos az elérni kívánt céllal, a nemzeti jog valamely rendelkezése, még ha állampolgárság szerinti különbségtétel nélkül alkalmazandó is, közvetetten hátrányosan megkülönböztetőnek tekintendő, amennyiben jellegénél fogva inkább a migráns munkavállalókat érintheti, mint a belföldi munkavállalókat, és következésképpen fennáll annak a veszélye, hogy különösen az előbbieket hozza hátrányosabb helyzetbe (2013. december 5-i Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken ítélet, C-514/12, EU:C:2013:799, 25. és 26. pont).
- 25 A jelen esetben a végrehajtási rendelet 2.6. cikkének a) pontja egyformán érinti az összes olyan személyt, akik a naptári év egy részében nem voltak kötelesek társadalombiztosítási járulékokat fizetni, anélkül, hogy az állampolgárságuk szerint különbséget tenne. Mint azt a főtanácsnok is megállapította az indítványának 47. pontjában, az említett rendelkezés nem eredményez semmilyen, az állampolgárságon alapuló közvetlen hátrányos megkülönböztetést.
- 26 Ugyanakkor ahhoz, hogy valamely intézkedést közvetetten hátrányosan megkülönböztetőnek lehessen minősíteni, nem szükséges, hogy az összes belföldi állampolgárt előnyben részesítse, vagy kizárólag más tagállamok állampolgárait érintse hátrányosan, a belföldi állampolgárokat kivéve (lásd ebben az értelemben: 2014. december 18-i Larcher ítélet, C-523/13, EU:C:2014:2458, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ezenkívül a jelen ítélet 22. és 23. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az EUMSZ 45. cikk a munkavállalók szabad mozgásának főszabály szerint még az olyan korlátozásait is tiltja, amelyeknek nincs hátrányosan megkülönböztető jellegük.
- 27 A jelen esetben annak meghatározásához, hogy az említett rendelet 2.6. cikkének a) pontja közvetetten hátrányosan megkülönböztető intézkedésnek vagy a munkavállalók szabad mozgása korlátozásának minősül-e, először is azt kell meghatározni, hogy e rendelkezés adójogi vagy szociális jellegű, mivel az alkalmazandó uniós jogi szabályok eltérőek az egyik és a másik esetben.
- 28 E tekintetben ki kell emelni, mint az a jelen ítélet 7. és 14. pontjában is megállapítást nyert, hogy a társadalombiztosítási járulékok címén történő levonás csökkentését a jövedelemadó megállapításáról szóló olyan jogszabály írja elő, amely egyesíti a jövedelemadó-alanyoknak minősülő természetes személyektől történő jövedelemadó-beszedés rendszerét a társadalombiztosítási járulékaik beszedésének rendszerével.
- 29 Ugyanakkor, még ha az adókat és a társadalombiztosítási járulékokat együttesen is vonják le, az adóbevételeket a hatóságok általános forrásaihoz rendelik hozzá, míg a társadalombiztosítási járulékokból származó bevételek az azon konkrét biztosításokhoz rendelt alapokba kerülnek, amelyek vonatkozásában a járulékokat levonják. A kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy a levonáscsökkentés rendszerében különbséget kell tenni e csökkentésnek az adóra vonatkozó része és a csökkentésnek a társadalombiztosítási járulékokra vonatkozó része között. E bíróság hozzáteszi, hogy a WFSV 12. cikkének (1) bekezdése értelmében a levonáscsökkentés e járulékokra vonatkozó részéhez való jog csak akkor áll fenn, ha az érintett személy köteles megfizetni e járulékokat.

- 30 A fentiekből következik, hogy az alapjogvitában vizsgált szabályozás olyan levonásokra vonatkozik, amelyeket kifejezetten és közvetlenül a szociális biztonság finanszírozásához rendelnek hozzá. Így e szabályozás közvetlen és kellően releváns kapcsolatban áll azokkal a törvényekkel, amelyek a 883/2004 rendelet 3. cikkében felsorolt szociális biztonsági ágakra vonatkoznak, ezért pedig e szabályozás az említett rendelet hatálya alá tartozik (lásd ebben az értelemben: 2015. február 26-i de Ruyter ítélet, C-623/13, EU:C:2015:123, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Az alapjogvita így a munkavállalók szabad mozgásának olyan szociális jellegű intézkedéssel okozott esetleges korlátozására vonatkozik, amely szerves részét képezi a nemzeti szociális biztonsági rendszernek.
- 31 E feltételek mellett az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló helyzetre nem alkalmazhatók a munkabérből származó jövedelmek adóztatásának adóalanysági feltételeivel foglalkozó ítélkezési gyakorlatból eredő, különösen az 1995. február 14-i Schumacker ítéletből (C-279/93, EU:C:1995:31) és a 2008. október 16-i Renneberg ítéletből (C-527/06, EU:C:2008:566) származó azon elvek, amelyekre K. M. Zyla az észrevételeiben hivatkozik.
- 32 E mérlegelést nem vonja kétségbe a kérdést előterjesztő bíróság által hangsúlyozott azon körülmény, hogy egy ellentételezési mechanizmus lehetővé teszi, hogy a társadalombiztosítási járulékok csökkentésének egy részét elszámolják a jövedelemadó-teherrel szemben, csökkentve ez utóbbit, amennyiben a társadalombiztosítási járulékok összege alacsonyabb az említett járulékokra alkalmazandó csökkentés összegénél.
- 33 A Bíróságnak ugyanis már volt alkalma megállapítani, hogy a holland szociális biztonsági rendszer biztosítottjai csak kivételesen részesülnek a szociális biztosítások címén adócsökkentésekben, mivel valamely biztosított csak abban az esetben tarthat igényt az ilyen adócsökkentésekre, ha a járulékcsoökkentéseket nem tudja elszámolni a fizetendő járulékokkal szemben (lásd ebben az értelemben: 2005. szeptember 8-i Blanckaert ítélet, C-512/03, EU:C:2005:516, 47. pont). Ebből következik, hogy a jelen ítélet 32. pontjában említett ellentételezési mechanizmus létezése nincs hatással a társadalombiztosítási járulékoknak a holland jogban szabályozott azon csökkentésére, amely – mint azt a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 56. pontjában – kifejezetten arra irányul, hogy enyhítse azt a gazdasági erőfeszítést, amelyet az említett járulékok a munkavállaló számára jelentenek.
- 34 Mindazonáltal az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy jóllehet a tagállamok főszabály szerint továbbra is megtartják a szociális biztonsági rendszereik kialakítására vonatkozó hatáskörüket, ennek gyakorlása során kötelesek tiszteletben tartani az uniós jogot, különösen pedig az EUM-Szerződésnek a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseit (lásd többek között: 2016. július 13-i Pöpperl ítélet, C-187/15, EU:C:2016:550, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 35 Mivel az alapeljárásban vizsgált nemzeti rendelkezés a holland szociális biztonsági rendszer részét képezi, másodszor azt kell meghatározni, hogy e rendelkezés önmagában közvetetten hátrányosan megkülönböztető intézkedésnek vagy a munkavállalók szabad mozgása korlátozásának minősül-e.
- 36 E tekintetben, mint azt a jelen ítélet 30. pontja kifejtette, K. M. Zyla helyzete a szociális biztonsági koordinációra vonatkozó, a 883/2004 rendeletből eredő szabályok hatálya alá tartozik.
- 37 Ezzel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy az 1408/71 rendelet, majd a 883/2004 rendelet a munkavállalók Unión belüli szabad mozgásának biztosítása érdekében, a velük szemben a különböző nemzeti jogszabályok szempontjából alkalmazandó egyenlő bánásmód elvétől vezérelve, koordinációs rendszert hozott létre, amely különösen a különböző körülmények között a szabad mozgáshoz való jogukat gyakorló munkavállalókra alkalmazandó jogszabály vagy jogszabályok meghatározására irányul (2015. február 26-i de Ruyter ítélet, C-623/13, EU:C:2015:123, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 38 E kollíziós szabályrendszer zárt jellege azzal a hatással jár, hogy minden tagállam jogalkotójától elvonja azt a lehetőséget, hogy e tárgyban a nemzeti jogszabályok hatályát és alkalmazási feltételeit, az azok hatálya alá eső személyi kört, és azon területet tetszése szerint határozza meg, amelyen belül a nemzeti rendelkezések kifejtik hatásukat (2015. február 26-i de Ruyter ítélet, C-623/13, EU:C:2015:123, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 39 Az alapügyben K. M. Zyla a 883/2004 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése és e cikk (3) bekezdésének a) pontja alapján a Hollandiában gyakorolt keresőtevékenységének megfelelő időszakban e tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozott, és a holland szociális biztonsági rendszerben rendelkezett biztosítással. E biztosított jogállásnál fogva K. M. Zyla az említett időszak vonatkozásában a társadalombiztosítási járulékokra vonatkozó levonáscsökkentésben részesülhetett. Ezzel szemben, mivel K. M. Zylának a Hollandiából való távozását és a származása szerinti tagállamba történő visszatérését követően megszűnt a holland szociális biztonsági rendszerben fennálló biztosítása, következésképpen pedig már nem volt köteles járulékokat fizetni, a végrehajtási rendelet 2.6. cikkének a) pontja alapján nem részesült a társadalombiztosítási járulékokra vonatkozó levonáscsökkentés teljes összegében.
- 40 Az alapeljárásban vizsgált szabályozás tehát a 2013. évnek csupán a második felében eredményezett eltérő bánásmódot K. M. Zyla és valamely olyan személy között, aki ezen év során végig biztosítással rendelkezett a holland szociális biztonsági rendszerben. Az ilyen személy ugyanis, még ha K. M. Zylához hasonlóan nem is szerzett jövedelmet az év e második felében, jogosult volt az egész járulékcsoökkentésre, amelyet elsősorban a társadalombiztosítási járulékaival, másodlagosan pedig az adóival szemben számoltak el. Mindez azzal jár, hogy ha a társadalombiztosítási járulékokra vonatkozó csökkentést teljeskörűen alkalmazzák olyan személyre, aki egész évben biztosítással rendelkezett a holland szociális biztonsági rendszerben, ez alacsonyabb szociális, sőt adóterhet eredményez, mint amelyet olyan személynek kell viselnie, akinek ugyanezen év során megszűnik az említett rendszerben fennálló biztosított jogállása.
- 41 Márpedig figyelembe véve a 883/2004 rendelet 11. cikkének (1) bekezdésében foglalt, a szociális biztonság terén egyetlen tagállam jogszabályainak alkalmazására vonatkozó szabályt, valamint az említett cikk (3) bekezdésének e) pontjában foglalt azon szabályt, amely szerint a munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként tevékenységet nem folytató személyre egyedül a lakóhelye szerinti tagállam szociális jogszabályai vonatkoznak, a K. M. Zylával azonos helyzetben lévő személy nem tartozhat a holland szociális biztonsági rendszerbe azt követően, hogy e tagállamban felhagyott a szakmai tevékenységével, és megszüntette az ottani lakóhelyét.
- 42 A fentiekből következik, hogy – mint azt a főtanácsnok az indítványának 63. pontjában helyesen megállapította – a szóban forgó szabályozás jellegére tekintettel objektíve meg kell különböztetni azon személy helyzetét, akinek K. M. Zylához hasonlóan adott év folyamán megszűnik a holland szociális biztonsági rendszerben fennálló biztosított jogállása, azon munkavállaló helyzetétől, aki ugyanezen év során végig biztosított marad e szociális biztonsági rendszerben.
- 43 A Bíróság másfelől megállapította, hogy valamely nemzeti szociális biztonsági rendszer belső logikájából az következik, hogy a rendszer egyedül annak befizetői, vagyis a biztosítottak részére tartsa fenn a járulékcsoökkentési kedvezményeket (2005. szeptember 8-i Blanckaert ítélet, C-512/03, EU:C:2005:516, 49. pont).
- 44 Másfelől, mint azt a jelen ítélet 22. pontja is felidézte, a Szerződés személyek szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseinek összessége annak megkönnyítését szolgálja, hogy az uniós polgárok az Unió egész területén bármilyen keresőtevékenységet folytathassanak, és azzal ellentétesek az olyan intézkedések, amelyek ezeket az uniós polgárokat hátrányosan érinthetik, amennyiben a származási tagállamuktól eltérő tagállam területén kívánnak tevékenységet folytatni. Ebben az összefüggésben a tagállamok állampolgárait megilleti különösen az a közvetlenül az EUM-Szerződésből eredő jog, hogy

származási tagállamukat elhagyva másik tagállam területén tartózkodjanak abból a célból, hogy ott tevékenységet folytassanak (2017. július 18-i Erzberger ítélet, C-566/15, EU:C:2017:562, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 45 Ugyanakkor az Unió elsődleges joga nem garantálhatja a munkavállaló számára, hogy a származási tagállamtól eltérő tagállamba történő áttelepülés a szociális biztonság szempontjából semleges lesz, mivel a tagállamok szociális biztonsági rendszerei és jogszabályai közötti eltérésekre tekintettel az ilyen áttelepülés a szociális védelem terén az esettől függően lehet kisebb vagy nagyobb mértékben előnyös vagy hátrányos az ily módon érintett személy számára (2017. július 18-i Erzberger ítélet, C-566/15, EU:C:2017:562, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Az uniós jog ugyanis kizárólag azt biztosítja, hogy a származásuk szerinti tagállamtól eltérő tagállam területén tevékenységet folytató munkavállalókra ugyanazok a feltételek vonatkozzanak, mint e más tagállam munkavállalóira.
- 46 Az eddigiekre tekintettel a végrehajtási rendelet 2.6. cikkének a) pontja nem tekinthető sem közvetetten hátrányosan megkülönböztető olyan rendelkezésnek, sem pedig a munkavállalók szabad mozgása olyan korlátozásának, amelyeket az EUMSZ 45. cikk tilt.
- 47 Végül az Európai Bizottság állításával ellentétben e mérlegelést nem vonja kétségbe az 1999. január 26-i Terhoeve ítélet (C-18/95, EU:C:1999:22) és az 1990. május 8-i Biehl ítélet (C-175/88, EU:C:1990:186).
- 48 E két ítélet közül ugyanis az első olyan munkavállaló által fizetendő társadalombiztosítási járulékokra vonatkozott, aki csupán kiküldetésben volt a származása szerinti tagállamból, és aki ebből következően az 1408/71 rendeletben foglalt koordinációs szabályok alapján a vizsgált időszakban a más tagállambeli kiküldetése ellenére mindvégig a származása szerinti tagállam szociális biztonsági rendszerének biztosítottja maradt. Az ilyen helyzet alapvetően különbözik attól a helyzettől, amikor – mint a jelen esetben is – a munkavállalónak megszűnik a valamely tagállam szociális biztonsági rendszerében fennálló biztosítása azt követően, hogy e tagállamban felhagyott a szakmai tevékenységével, a lakóhelyét pedig másik tagállamba helyezte át.
- 49 A második ítéletet illetően elegendő megállapítani, hogy az ezen ítélet tárgyát képező eltérő bánásmód a jelen ügy tárgyával ellentétben kívül esett a nemzeti szociális biztonsági rendszeren, következésképpen pedig nem tartozott a szociális jogszabályokkal kapcsolatos, az 1408/71 rendeletben – amelynek helyébe azóta a 883/2004 rendelet lépett – szabályozott koordinációs rendszerbe.
- 50 E feltételek mellett az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 45. cikket akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes valamely tagállam azon szabályozása, amely a munkavállaló által fizetendő társadalombiztosítási járulékok összegének megállapítása szempontjából akként rendelkezik, hogy az e járulékokra vonatkozó, a munkavállalót a naptári évre megillető levonáscsökkentés arányos azzal az időszakkal, amelynek során e munkavállaló az említett tagállam szociális biztonsági rendszerében biztosítással rendelkezik, kizárva így az éves csökkentés bármely olyan időszakkal arányos hányadát, amelynek során e munkavállaló nem rendelkezett biztosítással e rendszerben, és más tagállamban rendelkezett lakóhellyel, anélkül hogy ott keresőtevékenységet folytatott volna.

A költségekről

- 51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (tizedik tanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 45. cikket akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes valamely tagállam azon szabályozása, amely a munkavállaló által fizetendő társadalombiztosítási járulékok összegének megállapítása szempontjából akként rendelkezik, hogy az e járulékokra vonatkozó, a munkavállalót a naptári évre megillető levonáscsökkentés arányos azzal az időszakkal, amelynek során e munkavállaló az említett tagállam szociális biztonsági rendszerében biztosítással rendelkezik, kizárva így az éves csökkentés bármely olyan időszakkal arányos hányadát, amelynek során e munkavállaló nem rendelkezett biztosítással e rendszerben, és más tagállamban rendelkezett lakóhellyel, anélkül hogy ott keresőtevékenységet folytatott volna.

Aláírások